

SÖKANDE

Metsä Tissue AB
Nyboholms bruk
574 55 Kvillsfors

Ombud: Advokat [REDACTED] och biträdande juristen [REDACTED]
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 Stockholm

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för befintlig verksamhet samt utökad produktion av mjukpapper vid Metsä Tissue AB:s anläggningar på fastigheten Nyboholm 2:2, Vetlanda kommun.

Avrinningsområde: 74 Emån

N: 6363200 E: 530750
SWEREF99 TM

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Metsä Tissue AB tillstånd enligt miljöbalken till befintlig miljöfarlig verksamhet samt utökad produktion vid bolagets anläggning på fastigheten Nyboholm 2:2, Vetlanda kommun, med en årlig produktion av högst 35 000 ton mjukpapper.

Villkor

- Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska verksamheten - inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen - bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget har uppgett eller åtagit sig i målet.

2. Lagring av bränslen, slam från reningsverket och aska ska ske på hårdgjord yta. Avfallsbränslen som kan laka ut föroreningar i beaktansvärd omfattning ska även förvaras nederbördsskyddat eller inom invallning. Lagringen ska ske på sådant sätt att risk för störning i form av brand, självantändning och damning minimeras. Skulle sådan störning likväl uppkomma ska tillsynsmyndigheten omgående underrättas och effektiva åtgärder vidtas för att begränsa störningen. Bränslehögarnas maximala höjd och bredd, avstånd mellan bränslehögar samt avstånd mellan bränslelager och byggnader ska avgöras i samråd med räddningstjänsten.
3. Utsläpp från fastbränslepannan vid bolagets anläggning i Nyboholm får inte överstiga följande värden:

Parameter	Värde
Stoft	100 mg/m ³ ntg vid 13 % CO ₂
NO _x	100 mg/MJ som månadsmedelvärde
CO	250 mg/MJ som månadsmedelvärde

Mätning av stoft ska ske minst en gång per år. Mätning av NO_x och CO ska ske kontinuerligt. Om något av värdena överskrids ska bolaget inom tio arbetsdagar från det att bolaget fick kännedom om överskridandet underrätta tillsynsmyndigheten om orsaken till överskridandet samt ange vilka åtgärder som bolaget vidtagit och avser vidta. Uppfyllelsekontroll ska därför ske inom tid som tillsynsmyndigheten bestämmer. Vid sådan uppfyllelsekontroll får värdena inte överskridas.

4. Vid oljeeldning får utsläppet av stoft inte överstiga 0,5 g per kg olja.

5. Utsläpp till vatten från reningsverket får som årsmedelvärde inte överstiga följande värden:

Parameter	Årsmedelvärde (kg/ton producerad- massa)
COD	1,5
SÄ	0,35
Tot-N	0,05
Tot-P	0,005

6. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras och hanteras på ett sådant sätt att utsläpp till mark och ytvatten inte kan ske genom läckage, spill eller olyckshändelse. Skulle förorening likväl uppkomma till följd av sådan lagring ska tillsynsmyndigheten omgående underrättas och effektiva åtgärder vidtas för att begränsa föroreningen. Flytande kemiska produkter och flytande avfall ska förvaras i dubbelmantlad cistern eller inom invallning som rymmer minst den största behållaren samt 10 % av övrig lagrad volym.
7. Kemiska produkter som vid blandning kan ge upphov till gasutveckling, brand eller annan kraftig kemisk reaktion ska lagras åtskilda och inom separata invallningar.
8. Farligt avfall ska transporteras bort för externt omhändertagande. Högst 30 m³ farligt avfall får samtidigt förvaras vid anläggningen.

9. Buller från verksamheten ska begränsas så att ljudnivån vid närliggande bostäder inte överstiger följande värden:

	Klockslag	Ekvivalent ljudnivå	Momentan ljudnivå
Måndag - fredag	07-18	50 dB(A)	
Lördag, söndag och helgdag	07-18	45 dB(A)	
Kvällstid	18-22	45 dB(A)	
Nattetid	22-07	40 dB(A)	55 dB(A)

Vid installation av nytillkommande processutrustning ska denna dimensioneras så att den bidrar till att ovanstående bullervärden kan innehållas.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Kontroll ska ske då verksamheten förändras på ett sätt som kan medföra ökade bullernivåer eller efter beslut av tillsynsmyndigheten, dock minst vart tredje år.

10. Bolaget ska fortlöpande identifiera och analysera risk för händelser som kan vålla skador på människors hälsa och den yttre miljön. Tillgång till släckmedel och omhändertagande av förorenat släckmedel ska ingå i riskanalysen. En åtgärdsplan med förslag på riskreducerande åtgärder och bolagets ställningstagande till vilka åtgärder som behöver vidtas ska tas fram. Riskanalysen och åtgärdsplanen ska dokumenteras och inlämnas till tillsynsmyndigheten senast ett (1) år efter att detta beslut vunnit laga kraft. Riskanalysen och åtgärdsplanen ska följas upp och revideras vid behov. Riskreducerande åtgärder som vidtagits under året ska redovisas i kommande miljörapport.
11. Bolaget ska i den årliga miljörapporten redovisa vilka överväganden som ligger bakom beslut att införa nya processkemikalier och byta ut tidigare an-

vända processkemikalier mot nya. Vidare ska bolaget redovisa vilka riskminskningssåtgärder som vidtagits under året i syfte att fasa ut förekommande särskilt farliga ämnen (bilaga 17 i Reach-förordningen) samt prioriterade ämnen enligt vattendirektivet, miljömålet Giftfri miljö och Agenda 2030.

12. Verksamheten ska bedrivas så att lukt motverkas. Vid återkommande och annat än helt tillfälliga störningar med lukt som uppstår till följd av verksamheten ska skyddsåtgärder vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten.
13. I händelse av haveri eller omfattande driftstörning i process- eller reningsutrustning som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön ska processen avbrytas såvida inte tillsynsmyndigheten medger fortsatt drift.
14. Bolaget ska upprätthålla en handlingsplan för att minska miljöpåverkan från de transporter som bolaget upphandlar. Revidering av planen ska ske minst vart tredje år. Bolaget ska årligen redovisa de miljöförbättrande transportåtgärder som vidtagits under året i kommande miljörapport.
15. För verksamheten ska finnas ett egenkontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren och tillämpliga generella föreskrifter följs. I programmet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Programmet ska ges in till tillsynsmyndigheten senast sex (6) månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.
16. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. I samband med upphörandet ska eventuella kemiska produkter och farligt avfall tas omhand på ett miljöriktigt sätt och i enlighet med gällande lagstiftning. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar kan ha förorenats av den tillståndsgivna verksamheten och i sådant fall ansvara för att efterbehandling och andra åtgärder för att avhjälpa

eventuella föroreningsskador sker.

Uppskjuten fråga

U 1. Mark- och miljödomstolen uppskjuter under en prövotid frågan om slutliga villkor för hantering av dagvatten. Bolaget ska under prövotiden utreda dagvattnets föroreningsinnehåll och behovet av eventuell uppsamling och rening. Utredningen ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Redovisning av genomförd utredning och förslag till åtgärder och slutliga villkor ska lämnas in till mark- och miljödomstolen senast 1 år från lagakraftvunnen dom.

Delegerade frågor

Mark- och miljödomstolen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken till tillsynsmyndigheten att meddela de ytterligare villkor om kontrollen av verksamheten som kan behövas.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken så att den specifika miljöbedömningen kan slutföras.

Igångsättningstid

Mark- och miljödomstolen bestämmer den tid inom vilken den utökade miljöfarliga verksamheten senast ska ha satts igång till 3 år efter att denna dom vunnit laga kraft.

Ianspråktagande

När detta tillstånd tas i anspråk upphör tidigare meddelade tillstånd för den miljöfarliga verksamheten daterat den 29 oktober 2013 i mål nr M 4920-12. Bolaget ska meddela mark- och miljödomstolen och tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk.

BAKGRUND

Metsä har pappersbruk på tre platser i Sverige; Pauliström, Mariestad och Kvillsfors (Nyboholm). Nyboholms bruk producerar främst toalett- och hushållspapper (mjukpapper) och har cirka 75 anställda. Nuvarande tillstånd medger en årlig produktion av högst 9 000 ton returfiber massa och 29 000 ton mjukpapper per år. År 2017 producerades 28 901 ton mjukpapper och bruket har kapacitet att producera mer. Tillstånd söks nu för en produktion av högst 35 000 ton mjukpapper per år.

Bolaget har även för avsikt att anlägga en flisterminal inom verksamhetsområdet. Vid flisterminalen planeras även uppkommen aska från förbränningen lagras innan den transporteras till Eksjö Energi.

TIDIGARE BESLUT

Verksamheten vid Nyboholms bruk bedrivs enligt tillstånd meddelat av mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt den 29 oktober 2013 i mål nr M 4920-12. Tillståndet medger tillverkning av 9 000 ton returfiber massa och 29 000 ton mjukpapper per år. Inga villkorsändringar eller ändringstillstånd har meddelats därefter.

I deldom den 13 december 2019 i detta mål har mark- och miljödomstolen lämnat tidsbegränsat tillstånd till utökning av produktionen under 2019 till högst 30 500 ton mjukpapper inom ramen för gällande villkor.

Verksamheten har genom dom från Vattendomstolen i Växjö tingsrätt (VA 65/96) tillstånd till vattenbortledning från Emån för tillgodoseende av vattenbehovet vid Nyboholms bruk. Vattendomstolen förklarade den befintliga intagsledningen vara i laga beskaffenhet och lämnade tillstånd till att bortleda vatten intill en mängd av 0,075 m³/s. Nu gällande vattendom kommer inte ändras med anledning av den nya tillståndsansökan.

ANSÖKAN

Yrkanden

Metsä Tissue AB ("bolaget") yrkar, så som talan slutligt bestämts, att mark- och miljödomstolen ger tillstånd till befintlig verksamhet samt utökad produktion på fastigheten Nyboholm 2:2, Vetlanda kommun, innebärandes en årlig produktion av högst 35 000 ton mjukpapper, allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges nedan samt i teknisk beskrivning och miljökonsekvensbeskrivning.

Bolaget yrkar vidare att mark- och miljödomstolen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Förslag till villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska verksamheten - inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen - bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget har uppgett eller åtagit sig i målet.
2. Lagring av bränslen, slam från reningsverket och aska ska ske på hårdgjord yta. Avfallsbränslen som kan laka ut föroreningar i beaktansvärd omfattning ska även förvaras nederbördsskyddat eller inom invallning. Lagringen ska ske på sådant sätt att risk för störning i form av brand, självantändning och damning minimeras. Skulle sådan störning likväl uppkomma ska tillsynsmyndigheten omgående underrättas och effektiva åtgärder vidtas för att begränsa störningen. Bränslehögarnas maximala höjd och bredd, avstånd mellan bränslehögar samt avstånd mellan bränslelager och byggnader ska avgöras i samråd med räddningstjänsten.
3. Utsläpp från fastbränslepannan vid bolagets anläggning i Nyboholm får inte överstiga följande värden:

Parameter	Värde
Stoft	100 mg/m ³ ntg vid 13 % CO ₂
NOx	100 mg/MJ som månadsmedelvärde
CO	250 mg/MJ som månadsmedelvärde

Mätning av stoft ska ske minst en gång per år. Mätning av NOx och CO ska ske kontinuerligt. Om något av värdena överskrids ska bolaget inom tio arbetsdagar från det att bolaget fick kännedom om överskridandet underrätta

tillsynsmyndigheten om orsaken till överskridandet samt ange vilka åtgärder som bolaget vidtagit och avser vidta. Uppfyllelsekontroll ska därför ske inom tid som tillsynsmyndigheten bestämmer. Vid sådan uppfyllelsekontroll får värdena inte överskridas.

4. Vid oljeledning får utsläppet av stoft inte överstiga 0,5 g per kg olja.
5. Utsläpp till vatten från reningsverket får som årsmedelvärde och begränsningsvärde inte överstiga följande värden:

Parameter	Årsmedelvärde (kg/ton producerad massa)
COD	1,5
SÄ	0,35
Tot-N	0,05
Tot-P	0,005

6. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras och hanteras på ett sådant sätt att utsläpp till mark och ytvatten inte kan ske genom läckage, spill eller olyckshändelse. Skulle förorening likväl uppkomma till följd av sådan lagring, ska tillsynsmyndigheten omgående underrättas och effektiva åtgärder vidtas för att begränsa föroreningen. Flytande kemiska produkter och flytande avfall ska förvaras i dubbelmantlad cistern eller inom invallning som rymmer minst den största behållaren samt 10 % av övrig lagrad volym.
7. Kemiska produkter som vid blandning kan ge upphov till gasutveckling, brand eller annan kraftig kemisk reaktion ska lagras åtskilda och inom separata invallningar.
8. Farligt avfall ska transporteras bort för extern omhändertagande. Högst 30 m³ farligt avfall får samtidigt förvaras vid anläggningen.
9. Buller från verksamheten ska begränsas så att ljudnivån vid närliggande bostäder inte överstiger följande värden

	Klockslag	Ekvivalent ljudnivå	Momentan ljudnivå
Måndag - fredag	07-18	50 dB(A)	
Lördag, söndag och helgdag	07-18	45 dB(A)	
Kvällstid	18-22	45 dB(A)	
Natttid	22-07	40 dB(A)	55 dB(A)

Vid installation av nytillkommande processutrustning ska denna dimensioneras så att den bidrar till att ovanstående bullervärden kan innehållas.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätning och beräkning. Kontroll ska ske då verksamheten förändras på ett sätt som kan medföra ökade bullernivåer eller efter beslut av tillsynsmyndigheten, dock minst vart tredje år. Om något av värdena överskrids ska bolaget inom tio arbetsdagar från det att bolaget fick kännedom om överskridandena underrätta tillsynsmyndigheten om orsaken till överskridandet samt ange vilka åtgärder som bolaget vidtagit och avser vidta. Uppfyllelsekontroll ska därefter ske inom tid som tillsynsmyndigheten bestämmer. Vid sådan uppfyllelsekontroll får värdet inte överskridas.

10. Bolaget ska fortlöpande identifiera och analysera risk för händelser som kan vålla skador på människors hälsa och den yttre miljön. Tillgång till släckmedel och omhändertagande av förorenat släckmedel ska ingå i riskanalysen. En åtgärdsplan med förslag på riskreducerande åtgärder och bolagets ställningstagande till vilka åtgärder som behöver vidtas ska tas fram. Riskanalysen och åtgärdsplanen ska dokumenteras och inlämnas till tillsynsmyndigheten senast ett (1) år efter att detta beslut vunnit laga kraft. Riskanalysen och åtgärdsplanen ska följas upp och revideras vid behov. Riskreducerande åtgärder som vidtagits under året ska redovisas i kommande miljörapport.
11. Verksamheten ska bedrivas så att lukt motverkas. Vid återkommande och annat än helt tillfälliga störningar med lukt som uppstår till följd av verksamheten ska skyddsåtgärder vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten.
12. I händelse av haveri eller omfattande driftstörning i process- eller reningsutrustning som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön ska processen avbrytas så-vida inte tillsynsmyndigheten medger fortsatt drift.
13. Bolaget ska upprätthålla en handlingsplan för att minska miljöpåverkan från de transporter som bolaget upphandlar. Revidering av planen ska ske minst vart tredje år. Bolaget ska årligen redovisa de miljöförbättrande transportåtgärder som vidtagits under året i kommande miljörapport.
14. För verksamheten ska finnas ett egenkontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren och tillämpliga generella föreskrifter följs. I programmet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Programmet ska ges in till tillsynsmyndigheten senast sex (6) månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.

15. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. I samband med upphörandet ska eventuella kemiska produkter och farligt avfall tas omhand på ett miljöriktigt sätt och i enlighet med gällande lagstiftning. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar kan ha förorenats av den tillståndsgivna verksamheten och i sådant fall ansvara för att efterbehandling och andra åtgärder för att avhjälpa eventuella föroreningskador sker.

Förslag till utredningsvillkor

Dagvatten

- Ul. Frågan om slutliga villkor för hantering av dagvatten skjuts upp under en provotid. Bolaget ska under provotiden utreda dagvattnets föroreningsinnehåll och behovet av eventuell uppsamling och rening. Utredningen ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Redovisning av genomförd utredning och förslag till åtgärder ska lämnas in till mark- och miljödomstolen senast ett år från lagkraftvunnen dom.

Verksamhetsbeskrivning

Bolagets verksamhet vid Nyboholms bruk bedrivs i enlighet med tillstånd lämnat genom Mark- och miljödomstolens beslut 2013-10-29, Mål nr M 4920-12.

Fastbränslepannan, har en installerad effekt på 8 MW och klassas därmed som en 2018-anläggning med en anläggningseffekt som är högre än 5 MW men högst 20 MW enligt förordning om medelstora förbränningsanläggningar (SFS 2018:471).

Fastbränslepannan på anläggningen har kapacitet att producera mer än 25 GWh nyttiggjord energi. 2018 är första helåret som fastbränslepannan har varit i drift och beräknas komma upp i 25 GWh. Därmed ska bolaget årligen göra en jämförande mätning av bolagets mätutrustning i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter om mätutrustning för bestämmande av miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion (NFS 2016:13). Det är först vid en nyttiggjord produktion på minst 25 GWh under en redovisningsperiod som verksamheten omfattas av lagen om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion (1990:613).

Verksamheten omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter, som regleras via lagen om handel med utsläppsrätter (SFS 2004:1199). Därmed gäller Naturvårdsverkets föreskrifter om handel med utsläppsrätter (Naturvårdsverket, NFS 2017:6).

Utöver detta är verksamheten även tillståndspliktig enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (SFS 2010:1011).

Bolaget omfattas av lagen om energikartläggning i stora företag (SFS 2014:266).

För den ansökta verksamheten gäller tillståndsplikt A och verksamhetskod 21.30-i som avser anläggning för framställning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.

Produktionsbeskrivning

Vid Nyboholms bruk tillverkas mjukpapper med nyfiber som råvara samt med utskott (pappersspill) från processen. Råvaran anländer i form av massa i balar, vilka löses upp i processen. Den upplösta massan späds och mals i flera steg innan den når pappersmaskinerna. På anläggningen finns två pappersmaskiner, PM3 och PM5, och två konverteringslinjer. PM3 är en planvira-maskin där pappret formas ovanpå en vira. Torkning sker med hjälp av en ånguppvärmd cylinder och en påblåsningsskåpa där upphettad luft blåses på pappret. PM5 är av typen Crescentformer där det tunna pappret formas mellan viran och filten. Torkning sker med hjälp av ånguppvärmd cylinder och en påblåsningsskåpa där upphettad luft blåses på pappret. I PM5 används gasolbrännare vid torkning. Resultatet från pappersmaskinerna är en 2,7 m bred pappersrulle på ca 2 ton (PM3) respektive 2,5 ton (PM5) som går direkt till konverteringslinjen.

Endast vid PM3 kan mjukpapper produceras med nyfiber och utskott. Spill från pappersmaskinen (utskott) går direkt till en upplösare under maskinen för att återanvändas. Utskott från Pauliström återvinns också vid Nyboholms bruk.

Pappersrullarna konverteras till konsumentprodukter vid konverteringslinjerna. Konverteringen innebär avrullning, prägling, och för vissa kvalitéer laminering, tryck, upprullning på hylsa samt kapning till önskad bredd. Produkterna emballeras och lagras på pall inför uttransport.

Nyboholms bruk har ett eget reningsverk. Processavloppsvattnet från processerna i produktionsanläggningen leds till reningsverket där pappersfibrerna fälls ut med hjälp av fällningskemikalier. De sedimenterade fibrerna pumpas upp och pressas för att till slut energiåtervinnas i brukets fastbränslepanna. Mängden renat vatten som släpptes till Emån var under 2016 - då produktionen, som ovan beskrivits, var mycket nära tillståndsgiven mängd - ca 538 000 m³, vilket utgör knappt 0,1 % av medelvattenflödet i Emån. Dag- och kylvatten leds direkt till Emån.

Ånga produceras huvudsakligen i brukets fastbränslepanna som togs i drift under 2017. Det finns även två oljepannor som fungerar som reservkraft.

Prövningens omfattning

Vid bolaget anläggning i Nyboholm har bolaget tillstånd för en årlig tillverkning av högst 29 000 ton mjukpapper och produktion av högst 9 000 ton returpapper. Tillstånd kommer nu att sökas för en produktion av högst 35 000 ton mjukpapper per år.

Bolaget har även för avsikt att anlägga en flisterminal inom verksamhetsområdet. Vid flisterminalen planeras även uppkommen aska från förbränningen lagras innan det transporteras till Eksjö Energi.

Verksamheter som omfattas av 9 kap. 2 § miljöprövningsförordningen (2013:251) omfattas även av industriutsläppsförordningen (2013:250) samt BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong. BAT-slutsatserna offentliggjordes den 30 september 2014 i EUT (Europeiska unionens officiella tidning). Senast den 30 september 2018 måste kraven i BAT-slutsatserna vara uppfyllda för de verksamheter som omfattas av 9 kap. 1 § (verksamhetskod 21.10) eller 2 § (verksamhetskod 21.30) i miljöprövningsförordningen.

Bolaget har i samband med arbetet med ansökningshandlingarna upprättat en statusrapport. Statusrapporten har skickats till Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Verksamheten omfattas inte av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Seveso-lagen).

Omgivningsbeskrivning och skyddade områden

Nyboholms bruk grundades år 1900 och ligger i Vetlanda kommun. Verksamheten bedrivs på fastigheten Nyboholm 2:2. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs inom huvudbyggnaden och på fastigheten finns även lagerbyggnader, reningsverk och ångcentral. Verksamheten är i enlighet med gällande byggplan.

Nyboholms bruk ligger inom Emåns huvudavrinningsområde vid Emåns huvudfåra. Emåns vattensystem är det största vattendraget i sydöstra Sverige och utgörs av ca 950 sjöar och över 100 mil vattendrag. Huvudfåran och flera biflöden är ett Natura 2000-område och sammanfaller delvis med riksintresset för naturvård.

Verksamheten omges av skogsmark på tre sidor samt av Emåns vattendrag i norr. I Emån finns ett vattenkraftverk som angränsar verksamhetsområdet. Emån utgör läns- och kommungräns mot Kalmar län och Hultsfreds kommun.

Närmast utpekade riksintresseområden för naturvård och skyddade vattendrag är Emån som är lokaliserad strax nord-nordväst om fastigheten.

Närmast utpekade område av riksintresse för kulturmiljövård ligger ca 400 m öster om fastigheten. Hammarsjöområdet, drygt 11 km öster om Pauliströms bruk, är närmaste området av riksintresse för friluftsliv.

Cirka 200 meter uppströms fastigheten ligger Kvillsfors vattenskyddsområde.

Miljökonsekvensbeskrivning

Vid ansökt verksamhet har bolaget för avsikt att utöka produktionen av mjukpapper samtidigt som möjligheten till produktionen av returfiber massa (9 000 ton/år) tas bort. Tillstånd kommer att sökas för en produktion av högst 35 000 ton mjukpapper per år, vilket innebär en ökning med 6 000 ton/år, ca 20 %, jämfört med nu gällande tillstånd som har en tillåten produktion på högst 29 000 ton mjukpapper/år. Den totala produktionen minskar dock med 3 000 ton/år, ca 8 % jämfört med nu gällande tillstånd, då möjligheten till produktion av returfiber massa inte finns med i den nya ansökan.

Produktionsökningen av mjukpapper kommer att ske genom en stegvis trimning och effektivisering av befintlig utrustning, dosering m.m. Detta kommer att ske inom befintliga byggnader och ingen nybyggnation/tillbyggnation bedöms vara nödvändig. Det bedöms inte heller finnas behov av att göra några större förändringar i processutrustningen med anledning av ansökt produktionsökning.

Förutom produktionsökningen planerar bolaget att uppföra en flisterminal på området vid fastbränslepannan. Flisterminalen med lagring av träbränsle omfattas av anmälningsplikt enligt miljöbalken. Vid flisterminalen kommer det lagras flis som bränsle till fastbränslepannan. Dessutom avser bolaget att blanda flisen och fiberslammet från vattenreningsanläggningen vid flisterminalen. Vid flisterminalen planeras även uppkommen aska från förbränningen i fastbränslepannan att lagras innan det transporteras till Eksjö Energi.

Förutom ovan nämnda förändringar kommer verksamheten bedrivas på samma sätt som idag.

Lokalisering

Bruket är lokaliserat i östra delen av Kvillsfors nära gränsen mellan Jönköpings och Kalmar län, ca 2,5 mil öster om Vetlanda. Länsgränsen mellan Kalmar län och Jönköpings län går utmed Emån. Verksamheten ligger inom Jönköpings län.

Bruket är lokaliserat inom fastigheten Nyboholm 2:2. De närmast belägna bostäderna som berörs finns efter Egnahemsvägen (Nyboholm 1:21 och 1:22) och

Västra Gränö (1:4 och 1:6) syd och sydost om bruket. En villa ca 150 m väster om bruket (Nyboholm 1:25) ägs sedan 2016 av bolaget. Avstånd till samhället (sydväst om bruket) är ca 200 meter.

Planer

Området omfattas av Vetlanda kommuns översiktsplan, vilken antogs av kommunfullmäktige i Vetlanda kommun den 20 oktober 2010 och aktualitetsförklarades 2017. Ingen översiktsplan finns dock framtagen specifikt för Kvillsfors. Samhällets utveckling regleras i stort av den byggnadsplan som fastställdes 1965. Denna har delvis ändrats och utvidgats av nyare planer.

Den del av byggnadsplanen som omfattar fastigheten Nyboholm 2:2, ändrades 1985 genom "Förslag till ändring och utvidgning av byggnadsplan för Nyboholm i Kvillsfors, Vetlanda kommun", beslutat den 7 maj 1985. Området där verksamheten bedrivs idag och planeras att bedrivas medger byggnadsmark för industrier. Planerad verksamhet bedöms förenlig med gällande planer.

Riksintressen och områdesskydd

Riksintressen

Pappers bruket ligger precis intill Emåns vattendrag. Emån är klassat som riksintresse för naturvården enligt 3 kap. miljöbalken (SFS 1998:808). Sträckan som omfattas av riksintresset kallas "Emån från Nålsjön till länsgränsen" och den tangerar fastighetens nordvästra sida. Området utgörs av Emåns huvudfåra mellan Nålsjön i väster och Kvillsfors vid länsgränsen i öster. Å- och sjösträckan är ca 55 km lång och hela sträckan är belägen i Vetlanda kommun. Inom vattendragssystemet, med bland annat sjöarna Grumlan, Tjurken, Flögen och Norrasjön, finns ett rikt växt- och djurliv, bland annat innehållande flodpärlmussla, öring, fiskgjuse, storlom och safsa. Bottenfaunan är artrik och hyser ett flertal hotade arter.

Delar av Emån i Kalmar län utgör också riksintresse för naturvården enligt 3 kap. miljöbalken med namn Emåns vattensystem (NRO08017). Emån är det största, och kanske värdefullaste, vattendraget i sydöstra Sverige och därmed är naturvården av riksintresse.

Emådalen utgör riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. miljöbalken och är lokaliserat ca 400 m öster om fastigheten. Området (H70 Emådalen) utgörs av en dalgångsbygd med en mångfald av väl sammanhållna kulturmiljöer som tillsammans återspeglar utvecklingen av en småländsk dalgång från förhistorisk tid fram till nutid.

Emåns avrinningsområde utgör riksintresse för skyddade vattendrag, i enlighet med MB 4 kap. 6 § (SFS 1998:808), vilket innebär att vattenkraft samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål inte får utföras i Emån med tillhörande käll- och biflöden.

Natura 2000

Emån, från inloppet från sjön Grumlan till länsgränsen, utgör ett Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet kallat Emån (västra) (SE0310406). De prioriterade bevarandevärdena i Natura 2000-området är vattendraget som habitat samt de utpekade arterna flodpärlmussla, tjockskalig målarmussla och utter.

Nedströms verksamheten utgör Emåns vattensystem i Kalmar län (SE0330160) ett Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet.

Gällande de faktorer som kan påverka Natura 2000-området negativt så är de vattenmängder som bortleds till verksamheten en så pass liten andel av MQ att förändringen av flöde inte bedöms ha någon betydande påverkan på Natura 2000-området. Vattnet släpps dessutom tillbaka en bit nedströms anläggningen vilket innebär att det enbart är en kortare sträcka som får ett förändrat flöde på grund av verksamheten. Flödet på sträckan som påverkas är dessutom reglerad via dammar som inte bolaget har rådighet över. Gällande kantzonen och exploateringen utmed vattendraget så kommer verksamheten inte ta några nya områden i anspråk, det bedrivs annan verksamhet på större delen av kantzonen mellan Emån och verksamhetsområdet. Bolagets bidrag till belastningen av näringsämnen är stor enbart sett till delavrinningsområdet "Ovan Lillån" men är obetydlig sett till hela huvudavrinningsområdet. Sträckan i Emån där verksamheten båda avleder och släpper tillbaka det avledda vattnet klassas som god till hög gällande fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer vilket tyder på att det inte är något problem med övergödning eller försurning i vattendraget. Bedömningen gällande vattenkvaliteten är att näringsämnena från verksamheten inte bedöms påverka Emån på ett betydande sätt då det är en sådan liten andel av den totala näringstillförseln. Gällande föroreningar skulle det kunna ske utsläpp till Emån från verksamhetsområdet vilket riskklassningen tyder på. För att minska riskerna hanteras kemikalier och farligt avfall invallat samt enligt gällande villkor och lagstiftning. För att minska riskerna för spridning av föroreningar till Emån från verksamheten hanteras kemikalier och farligt avfall invallat samt enligt gällande lagstiftning och villkor. Enligt villkor ska kemiska produkter och farligt avfall förvaras på sådant sätt att utsläpp till mark och ytvatten inte kan ske genom läckage, spill eller olyckshändelse. Skulle förorening uppkomma ska effektiva åtgärder vidtas för att begränsa föroreningen.

Övrigt områdesskydd

Ca 200 m öster om fastigheten finns ett 22 ha stort vattenskyddsområde (VSO) benämnt Kvillsfors VSO 1 (2003473). Vattenskyddsområdet beslutades av Miljö- och byggnämnden i Vetlanda kommun (FS 2009:207) med stöd av 7 kap. miljöbalken. Vattenskyddsområdet syftar till att skydda den grundvattentäkt på fastigheten Nyboholm 1:49 som nyttjas till vattenförsörjningen av Kvillsfors tätort. Bolagets verksamhet ligger utanför både den primära och sekundära skyddszonerna och berörs därmed inte av några restriktioner med anledning av vattenskyddsområdet.

Delar av verksamheten ligger inom strandskyddsområde.

Alternativ lokalisering

Bolaget bedriver verksamhet i en befintlig anläggning som funnits på platsen sedan 1903. Den sökta verksamheten kommer att ske i befintliga byggnader och inga nya markområden kommer att tas i anspråk. Den sökta produktionsvolymen på 35 000 ton mjukpapper bedöms kunna åstadkommas med befintlig produktionsutrustning och reningskapaciteten i befintlig anläggning bedöms vara tillräcklig. Någon alternativ lokalisering kommer därför inte att utredas inom ramen för denna prövning.

Markanvändning

Verksamhetsområdet är mestadels hårdgjort (asfalterat). Alla ytor där kemikalier hanteras och lagras är hårdgjorda. Förvaringsplatserna för kemikalier är invallade och inga avlopp som är kopplade till kommunalt avlopp finns där kemikalier hanteras. Papper/emballage hanteras så långt det går inomhus för att undvika spridning till omkringliggande mark.

Flis, fiberslam och aska som kommer lagras vid den planerade flisterminalen kommer hanteras på hårdgjord yta. Terminalen planeras inom ett stängslat område invid ångcentralen utan något väderskydd förutom den delen där asklagret kommer anläggas.

Markanvändningen på fastigheten vid ansökt verksamhet är likvärdig nollalternativet, enda skillnaden är den planerade flisterminalen som anläggs på redan asfalterad yta. Anläggandet av flisterminalen innebär en liten försämring med anledning av att terminalen inte kommer vara väderskyddad, förutom den delen där asklagret kommer anläggas. Därav kommer näringsämnen i fiberslammet kunna lakas ur till dagvattnet. Inga nya markytor planeras att tas i anspråk med anledning av ansökt verksamhet.

Den sammanlagda produktionsmängden minskar vid ansökt verksamhet med 3 000 ton/år vilket innebär en minskning av använda mängder kemikalier som potentiellt kan förorena mark, grundvatten och/eller ytvatten. Dessutom tas möjligheten till produktion av returfiber massa bort vid ansökt verksamhet vilket minskar antalet potentiella föroreningskällor.

Energianvändning

Bolaget har en ny fastbränslepanna för produktion av ånga som togs i bruk i november 2017. På anläggningen finns även två oljepannor på 4,5 och 3,5 MW som idag endast används som reservkraft men som tidigare stod för den primära ångproduktionen tillsammans med den nu nedsläckta fastbränslepannan. Som bränsle i fastbränslepannan används bark/flis samt fiberslam från vattenreningsanläggningen. De senaste åren har mängden fiberslam som uppkommit vid vattenreningsanläggningen varit i storleksordningen 1 100 – 1 400 ton per år. Efter anläggandet av den planerade flisterminalen kommer slammet transporteras från reningsverket till flisterminalen. Vid terminalen kommer slammet blandas med flis innan det körs till tippfickan för förbränning. I dagsläget körs uppkommet slam med hjullastare från reningsverket till ångcentralen för att tippa slammet direkt i fastbränslepannans tippficka där det blandas ut med flis.

Till oljepannorna används WRD-olja (0,05 % S). Gasol nyttjas i PM5:s hetluftkåpa. Det finns en gasoltank vid stängslet, nära grinden varifrån gasol leds i vätskefas via en ledning ovan mark till PM5. El används främst till maskiner, pumpar och fläktar, men också till belysning, tryckluft och viss uppvärmning. Övrig uppvärmning sker via den nya fastbränslepannan.

Energianvändningen bedöms endast delvis samvariera med produktionen då en del av energin används till byggnader och liknande som inte påverkas av producerade mängder. Förbrukningen av WRD-olja bedöms upphöra då oljepannorna ersatts av den nya fastbränslepannan. Oljepannorna kommer finnas kvar som reservanläggningar och mindre mängder olja kommer därmed också finnas kvar i cisternerna i reserv.

Den totala energianvändningen i verksamheten bedöms minska vid ansökt verksamhet gentemot nollalternativet. Användning av köldmedier kommer inte påverkas av ansökt verksamhet. Sammantaget bedöms sökt verksamhet leda till en positiv konsekvens relativt nollalternativet.

En stor del av energianvändningen har under senare åren skiftat från fossil (olja) till förnybar (flis och fiberslam) energi i och med den nya fastbränslepannan vilket är positivt ur miljösynpunkt. Pannan är idrifttagen sedan ungefär ett år och ingår därmed i både nollalternativet och ansökt verksamhet.

Buller

Buller från verksamheten uppkommer främst från fastbränslepannan, fläktar, ventilation, lossning av bränsle till pannorna, containerförflyttningar, skrothantering och avfallshantering. Även transporter inom området samt transporter till och från anläggningen bidrar till bullernivån. Den dominerande bullerkällan utgörs av tung trafik på väg 47, Vetlanda - Målilla, söder om bruket.

Utlastning av färdigt gods pågår under dagtid. Produktionstruck går dygnet runt. Lossning/leverans av olja och fastbränsle sker dagtid och företrädesvis under vardagar.

Bolaget har låtit utreda bullerspridningen från verksamheten i november 2015 med kompletterande beräkningar gjorda i juni 2018 efter att den nya fastbränslepannan tagits i drift.

Enligt ett av villkoren i tillståndet från 2013 gäller skärpta bullernivåer för verksamheten ett år efter att den nya fastbränslepannan tas i drift, vilket gjordes i november 2017. De skärpta bullernivåerna gäller därmed från och med november 2018. Vid 2015 års mätning överskreds Naturvårdsverkets riktvärden för buller nattetid (40 dB(A)) vid några bostadshus. Vid de kompletterande mätningarna 2018 visade bullerberäkningarna att bullernivåerna fortfarande låg över riktvärdena. Ljudnivån nattetid är 41 dB(A) vid några bostäder. Med anledning av det planerar bolaget att vidta bullerdämpande åtgärder genom att applicera ljuddämpare på den utrustning som bidrar till förhöjda bullernivåer. Efter att dessa installerats bedöms bolaget inte överskrida nattvärdet i bullervillkoret i nu gällande tillstånd då villkoret endast överskrids med 1 dB(A). Ljudnivån under dag- och kvällstid överskrids inte vid nuvarande verksamhet och bedöms inte heller göra det vid ansökt verksamhet. Bullervillkoret i nu gällande tillstånd korrelerar med riktvärdena i Naturvårdsverkets rapport 6538.

Den planerade flisterminalen och att lossning av bränsle har skiftat från olje- till flisleveranser bedöms bidra/bidragit till något högre ljudnivåer. Den sökta verksamheten medför inte högre ljudnivåer i övrigt än de ljudnivåer som uppkommer vid nollalternativet som innebär fortsatt verksamhet enligt gällande tillstånd.

Den sökta verksamheten tillsammans med planerade skyddsåtgärder bedöms sammantaget bidra till obetydliga konsekvenser gällande buller gentemot nollalternativet.

Transporter

Transporter till anläggningen utgörs i huvudsak av transport av massa (balar), baspapper, kemikalier och flis. Transporter ut från anläggningen utgörs främst av transport av färdiga produkter eller avfall. Vid ansökt verksamhet kommer de externa transporterna att samvariera med producerade mängder papper och de interna transporterna bedöms öka marginellt. För närvarande transporteras flis från Pauliströms bruk, som också ingår i Metsä Tissue-koncernen. Efter att den egna flisterminalen tagits i bruk vid Nyboholms bruk kommer antalet flistransporter mellan de två brukena att minska.

Sedan 2017 körs det fiberslam som uppkommer i vattenreningsanläggningen med hjullastare från slamavvattningen till fastbränslepannan där slammet blandas med flis. Dessförinnan transporterades slammet till Mariestad för förbränning i KKABs värmeverk.

Transportflödet från verksamheten sker främst via riksväg 47. Från Trafikverkets Vägtrafikflödeskarta kan uppgifter om årsmedeldygntrafiken (ÅDT) på de stora vägarna i Sverige tas fram. Enligt den var, år 2013, antalet transportrörelser 1 320 stycken per dygn på riksväg 47, varav 290 stycken var tunga transporter. Vid nuvarande verksamhet utgör de externa lastbilstransporterna mindre än 1 % av de totala transportrörelserna och ca 3 % av de tunga transporterna på väg 47. Vid ansökt verksamhet kommer andelen transporter kopplade till verksamheten fortfarande vara mindre än 1 % av alla transporter och ca 3 % av de tunga transporterna på väg 47.

De externa tunga transporterna bedöms samvariera med producerade mängder. Vid jämförelse mot nollalternativet innebär det ca 8 % minskat antal externa transporter. Efter anläggandet av den planerade flisterminalen kommer de externa flistransporterna minska i antal medan de interna transporterna från terminalen till flisfickan kommer öka. De interna transporterna kommer dock vara väldigt korta då terminalen planeras ligga i direkt anslutning till ångcentralen där flisfickan finns. Andelen transporter på riksväg 47 som härrör från verksamheten är marginell och vid full produktion enligt ansökt verksamhet bedöms trafiksituationen på vägen inte påverkas i någon större utsträckning. Den samlade bedömningen är att den planerade verksamheten medför en positiv konsekvens avseende transporter.

Råvaror och kemikalier

Råvaruanvändningen samvarierar med producerade mängder. Vid jämförelse mot nollalternativet innebär det ca 9 % minskad användning. I nollalternativet är dessutom returfiber massa en del av producerade mängder där det går åt mer råvara per producerad mängd än vid produktion med nyfiber. Indirekt är det såklart positivt att

returpapper kan återvinnas och bli papper på nytt, men för själva pappersbruket innebär det en minskad råvaruanvändning att enbart använda nyfiber.

Gällande kemikalier så minskar förbrukningen vid sökt verksamhet jämfört med nollalternativet. Vid nollalternativets produktion av returfiber massa tillsätts kemikalier som inte krävs vid produktion med nyfiber. Dessutom minskar den totala produktionsmängden med 3 000 ton vid ansökt verksamhet relativt nollalternativet vilket också bidrar till en minskad kemikalieanvändning.

Den samlade bedömningen är att den planerade verksamheten medför en positiv konsekvens med avseende på användningen av råvaror och kemikalier.

Avfall

De enda avfallsfraktioner som tydligt påverkas av förändringar av produktionsmängder är askan från fastbränslepannan och fiberslammet från vattenreningsanläggningen. Vid ansökt verksamhet bedöms mängden bioaska och fiberslam minska med ca 8 % jämfört med nuvarande tillstånd. Övriga avfallsmängder bedöms ligga kvar på ungefär samma nivå som idag då de inte beror på produktionsvolymerna på samma sätt. Mängden avfall i övriga fraktioner varierar från år till år men bedöms inte direkt påverkas av ansökt verksamhet jämfört med nollalternativet. Den samlade bedömningen blir därför att ansökt verksamhet bidrar till positiva konsekvenser gentemot nollalternativet.

Vattenanvändning och utsläpp till vatten

Uttag av råvatten från Emån sker med stöd av vattendom (VA 65/96 från 1997) vilken medger uttag om 0,075 m³/s motsvarande ett maximalt uttag per dygn på ca 6 480 m³ eller 2 365 200 m³ per år. Råvattnet används i verksamheten som processvatten och kylvatten. Vattenuttaget är tillståndsgivet genom separat vattendom. Uttaget är därmed inte en del av den verksamhet som omfattas av det tillstånd som denna tillståndsansökan avser. Vid ansökt verksamhet bedöms både råvattenanvändningen och utsläppen av renat processavloppsvatten samvariera med producerade mängder.

Processvattnet i verksamheten bär pappersfibrerna från massaupplösning till pappersmaskinerna där pappersfibrerna separeras från processvattnet. Den interna processvattenreningen vid produktionen består av mikroflotation. Renat vatten återanvänds sedan, så långt det är möjligt, i processen. Processavloppsvattnet utgörs av det överskottsvatten från pappersproduktionen som inte kan återcirkuleras inom verksamheten samt det spolvatten som uppstår vid rengöring av pappersmaskinerna. Processavloppsvatten avleds till reningsverket, vilket innefattar följande reningssteg:

Förfällning/sedimentering (flockningskemikalierna bentonit och polymer)
Biologisk rening i biofilmreaktor
Efterfällning/sedimentering

Det renade processavloppsvattnet släpps sedan ut i Emån. Beräknad vattenanvändning för inkommande vatten samt utgående processavloppsvatten har beräknats utifrån ett medelvärde per producerat ton i förhållande till värden som uppmätts år 2017. Totalt beräknas mängden utsläppt processavloppsvatten uppgå till 690 000 m³/år. Utsläppta mängder antas öka linjärt med ökad produktion och är beräknade utifrån 2017 års utsläppsmängder.

Förbrukningen av kommunalt vatten för sanitära ändamål bedöms vid ansökt verksamhet ligga på samma nivåer som idag, kring 10 000 m³/år, under förutsättning att det är ungefär lika många personer som arbetar på anläggningen.

Parameter	Enhet	2017 (årsmedel, uppmätta halter)	Vid fullt nyttjande av nuvarande tillstånd	Vid ansökt tillstånd
Årsproduktion	ton/år	28 901	38 000	35 000
Drifttid	dygn	360	360	360
Produktion	kg/d	58058	105 556	97 222
Suspenderat material	kg/dygn	14,6	19,2	17,7
BOD7	kg/dygn	15,5	20,4	18,8
COD	kg/dygn	61	80	74
P-tot	kg/dygn	0,11	0,14	0,13
N-tot	kg/dygn	1,4	1,9	1,7

Flödet av processavloppsvatten motsvarar ca 0,1 % av Emåns medelvattenföring och föroreningsinnehållet motsvarar en låg andel av flödet i Emån. Effekterna och konsekvenserna av utsläppen bedöms därmed vara försumbara. De totala utsläppen av suspenderande ämnen, kväve och fosfor, BOD, och COD till Emån vid ansökt verksamhet bedöms minska gentemot nollalternativet. Jämfört med nollalternativet bedöms konsekvenserna av kylvattenutsläppet innebära en obetydlig konsekvens då den andel av Emåns totala flöde som har en förhöjd temperatur är väldigt liten. Den samlade bedömningen är att ansökt verksamhet får en positiv konsekvens jämfört med nollalternativet.

Utsläpp till luft

Utsläppen till luft från Nyboholms bruk består i huvudsak av emissioner via rökgasser från förbränning av olika bränslen. Därutöver tillkommer emissioner från arbets-

fordon och transporter inom, till och från området. Rökgaserna innehåller svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x), kolmonoxid (CO) och stoft (PM₁₀). Anläggningen har villkor för utsläpp av stoft från de två oljepannorna samt för utsläpp av stoft, kväveoxider och kolmonoxid från den nya fastbränslepannan. Sammantaget bedöms den planerade verksamheten medföra minskade mängder utsläppta föroreningar jämfört med nollalternativet.

De interna transporterna bedöms enbart påverkas marginellt av ändringar i produktionen, medan de externa bedöms förändras proportionellt med produktionen. Samtidigt som antalet externa transporter minskar gentemot nollalternativet så används mer biobränsle än tidigare som drivmedel i transporterna och användningen av fordon med miljöklass Euro 5 eller bättre går stadigt uppåt.

Den planerade verksamheten bedöms inte bidra till att miljö kvalitetsnormer för luft överskrids och sammantaget bedöms verksamheten bidra till en positiv påverkan gentemot nollalternativet.

Risk och säkerhet

De största riskerna gällande yttre miljö i verksamheten bedöms i bolagets riskbedömning vara: brand i verksamhetsdelar (byggnader), hantering av kemikalier, läckage från rörledningar vid lossning eller vid lagring av farliga ämnen i utomhustankar.

De största riskerna avseende produktion och processystem är risker kopplade till bl.a. elektrifiering och automation samt drift och underhåll.

Vid lagring av träbränslen kan värmeutveckling i flishögarna leda till att det börjar brinna. Likaså kan flishögar fatta eld om något brinner från intilliggande områden eller brand i arbetsfordon.

Godstransporter sker till/från och inom verksamheten med lastbilar, tågagnar och truckar. Spill och föroreningsspridning kan förekomma längs transportvägar inom anläggningen. Av- och pålastning sker på särskilda platser inom verksamheten, lossning av bulkkemikalier sker vid respektive tank.

Den planerade verksamheten medför ökade/fler risker i form av hantering av flisbränslen jämfört med nollalternativet. Den planerade verksamheten medför minskade risker i form av mindre hantering och lagring av kemiska ämnen, mindre transporter och annan produktionsbaserad miljöpåverkan om man jämför med ett scenario som innebär att nuvarande tillstånd skulle nyttjas fullt ut. Den sammantagna bedömningen blir därmed att den planerade verksamheten medför en liten negativ konsekvens avseende aspekten risk och säkerhet jämfört med nollalternativet.

I övrigt kommer verksamheten bedrivas som tidigare och det förebyggande arbetet kommer att fortgå. Den planerade verksamheten innebär att det tillkommer några nya risker medan befintliga risker minskar något jämfört med nollalternativet bedöms ansökt verksamhet sammantaget bidra till en liten negativ konsekvens gällande riskbilden.

Påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten

Miljökvalitetsnormen för Emån: Pauliströmsån - Gnyltån (WA79409146) ska enligt Vattendelegerationens beslut (2017-02-23) uppnå god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus. Mindre stränga krav är utfärdat avseende kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE) vilket gäller för alla vattenförekomster i Sverige

Utsläpp till vatten från verksamheten tillför näringsämnen, metaller, oljor, suspenderat material och syreförbrukande ämnen till vattendraget. Processavloppsvatten renas i reningsverket medan dag- och kylvatten släpps ut orenat. Planerad verksamhet bedöms varken på kort eller lång sikt innebära att ytvattenförekomstens statusklassning försämras. Vid planerad verksamhet kommer de totala utsläppsmängderna till vatten minska i takt med produktionen jämfört med de utsläppsmängder som kan uppstå vid nollalternativet, det vill säga fullt nyttjande av nuvarande tillstånd. Detta då möjligheten till produktion av returfiber massa där stora mängder kemikalier används för rening och tvättning av returfiber massan kommer tas bort vid ansökt verksamhet.

Bedömningen av näringsämnen baseras på mätvärden tagna nedströms anläggningen vid mätstationen Emån, Kungsbron nedströms Kvillsfors. Vid mätstationen mäts fysikalisk-kemiska parametrar och gällande samtliga parametrar som provtas bedöms statusen vara god till hög. Verksamheten påverkar inte dessa parametrar negativt.

Vattnet vid provpunkten bedöms vara måttligt färgat och måttligt grumlat samt ha en måttligt hög halt av TOC. Enligt Emåns recipientkontroll har det uppmätts låga till mycket låga halter av de metaller där det finns bedömningsgrunder (Cu, Zn, Cd, Pb, Cr, Ni, As) i Emån (Emåförbundet, 2018). Dessa metaller provtas inte vid den närmaste provpunkten nedströms verksamheten utan längre nedströms i Emån. Statusen för samtliga kemiska ämnen utom de överallt överskridande är idag bedömd som god.

Provtagningar av bottenfauna från hösten 2014 visar höga ekologiska värden nedströms verksamheten (Kungsbron). Totala antalet taxa var högt och gällande övriga tillståndsklassningar och index kopplade till faunan var statusen måttligt till mycket

hög. Fem ovanliga arter påträffades vid undersökningen och det tillsammans med ett högt antal förekommande taxa gjorde att lokalen bedömdes ha mycket höga naturvärden.

Vid platsen för verksamheten har det bedrivits papperstillverkning under mer än ett sekel och det faktum att metallhalterna är låga och de ekologiska värdena mycket höga tyder på att verksamheten inte påverkar Emån negativt på ett betydande sätt. Verksamheten har också blivit renare efter hand och det är en trend som bedöms fortsätta även framöver. Ansökt verksamhet bedöms inte innebära någon betydande förändring av verksamhetens påverkan på vattendraget och bedöms därmed inte försämra möjligheterna att uppnå beslutade miljö kvalitetsnormer.

Statusrapport

En statusrapport har upprättats och inlämnats till tillsynsmyndigheten. Av rapporten framgår bl. a. följande.

På verksamhetsområdet utfördes en inventering enligt Naturvårdsverkets MIFO fas 1 (Metodik för Inventering av Förorenade Områden) av Länsstyrelsen i Jönköpings län i början av 2000-talet, med uppdatering senast 2013. Objektet tilldelades riskklass 1, *mycket stor risk för människors hälsa och miljön*. Verksamheten har funnits på platsen i över hundra år och det har under olika perioder använts kemikalier med mycket hög farlighet. Utifrån de markförhållanden som råder på platsen bedömdes spridningsförutsättningarna vara mycket stora i både mark och grundvatten samt till ytvatten. Markens känslighet bedömdes som måttlig och för grund- och ytvatten bedömdes känsligheten som mycket känslig. Grundvattenuttag till Kvillsfors dricksvattenförsörjning sker ca 350 meter nedströms verksamheten och Emån bedöms också som känsligt på grund av naturvärdena. Själva verksamhetsområdet bedömdes inte som skyddsvärt då det varit industriell verksamhet på platsen under väldigt lång tid.

Under februari 2016 gjordes, på fastigheten Nyboholm 2:2, en miljöteknisk markundersökning avseende jord, grundvatten och sediment enligt MIFO fas 2-metodiken av Sweco. Vid undersökningen varierade föroreningshalterna både gällande geografisk utbredning och vilka typer av föroreningar som fanns. Föroreningarna består av oljeföroreningar, metaller, PCB, klorerade alifater och dioxiner. Analysresultaten visar på enstaka platser utanför massaberedningen och kemikalieförvaring där PCB-halter överskrider riktvärden för industrimark. Markprover togs på 1 meters djup. Ytlig jord undersöktes inte så hälsoriskerna för yrkesverksamma är inte klargjord. Det påträffades även PCB i grundvattnet under fastigheten och i sedimentproverna från Emån, vilket tyder på att det har skett en spridning från verksam-

heten. Trikloretens nedbrytningsprodukt, cis-1,2-dikloreten, förekommer i grundvattnet norr om produktionslokalerna. Att ämnet hittas tyder på att det finns eller har funnits en föroreningskälla av trikloreten. Även höga halter av dioxiner i sediment har påträffats i fastighetens nordöstra del.

De föroreningar som enligt analyserna förekommer i högst halter (PCB, dioxiner, cis-1,2-dikloreten, PAH) är också de som har högst farlighet. PCB och dioxiner är två mycket farliga grupper av föroreningar som klassas som PBT-ämnen (Persistenta, Bioackumulerande och Toxiska).

Objektet föreslogs efter MIFO fas 2-undersökningen att fortsatt tilldelas riskklass 1, då fastigheten är belägen på en plats där spridningsförutsättningar, känslighet och skyddsvärden leder till att risken för människors hälsa och miljön bedöms som mycket stor enligt MIFO-metodik. De platsspecifika förutsättningarna hade stor inverkan på riskklassningen. Det finns i dagsläget inga planer på att sanera någon del av området med anledning av vad som framkommit i MIFO fas 2-undersökningen.

Vid ansökt verksamhet bedöms risken för föroreningsspridning av farliga ämnen som används inom verksamheten att minska. Däremot utgör tidigare användning av kemiska ämnen i historik verksamhet en stor risk för föroreningsspridning till mark, grundvatten och ytvatten. Kunskap om föroreningssituationen i mark och grundvatten i samband med upprättandet av statusrapporten kan innebära positiva konsekvenser om bolaget genomför avhjälpande åtgärder för att minska spridning av farliga ämnen till omgivningen, vilket är förenligt med miljömålet *Gifrfri miljö*.

Planer finns för en markmässig förändring söder om ångcentralen inom verksamhetsområdet. Där avses en flisterminal anläggas för lagring av flis, aska och till viss del fiberslam ske på motsvarande sätt som det idag görs på systeranläggningen Pauliströms bruk. Denna hantering kan i framtiden riskera att ge upphov till förorening av mark- och vatten.

INKOMNA YTTRANDEN

Naturvårdsverket och **Havs- och vattenmyndigheten** har avstått från att yttra sig i målet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har efter skriftväxling slutligen meddelat att man delar bolagets syn på att verksamheten inte omfattas av Sevesolagstiftningen och att man inte har några ytterligare synpunkter på ansökan.

Länsstyrelsen i Jönköpings län tillstyrker ansökan under förutsättning av att vissa villkor föreskrivs. Länsstyrelsen anför bl.a följande.

Utsläpp till vatten - totalfosfor

Vattenförekomsten Emån: Pauliströmsån - Gnyltån har idag hög status gällande kvalitetsfaktorn totalfosfor. Vid den senaste statusklassningen var medelhalten 18,9 µg/l vilket är något högre än det beräknade referensvärdet på 15,9 µg/l. Gränsen mellan god och hög status går vid 22,7 µg/l.

Transporten av totalfosfor i Emån vid Kungsbron har beräknats till 4 920 kg totalfosfor räknat som 5-årsmedelvärde för perioden 2014 - 2018. Dividerar man denna transport med årsmedelflödet får man en flödesvägd medelhalt på 19,8 µg/l. Flödesdata är hämtad från Emåförbundets transportberäkning inom SRK Emån.

För att inte riskera att klassgränsen mellan hög och god status överskrids får transporten av totalfosfor inte överskrida 5 640 kg/år. Detta har beräknats genom att multiplicera 22,7 µg/l med medelflödet för perioden 2014 - 2018. Det återstående belastningsutrymmet av totalfosfor är då ca 700 kg. Det bedömda fosforutsläppet från Nyboholms bruk är enligt bolagets MKB 47 kg/år (0,13 kg/dygn*360 dygn).

Bolaget har reviderat sitt tidigare yrkade utsläppsvillkor för totalfosfor till 0,005 kg/ton producerat papper. Detta skulle teoretiskt innebära ett maximalt utsläpp på 175 kg (0,005*35 000) om villkoret utnyttjades fullt ut vilket skulle medföra en teoretisk utsläppsökning på ca 125 kg/år. Utsläppsökningen medför inte att gränsen mellan hög och god status riskeras att överskridas. Halterna i Emån har dock under senaste 5-årsperioden varit låga och tangerar det beräknade referensvärdet. Under perioden 2008 - 2014 var medelhalterna betydligt högre och låg över gränsen mellan hög och god status. De senaste årens låga halter kan delvis förklaras med låga vattenföringar, ökad retention i sjöar och minskat näringsläckage. Åtgärder har samtidigt vidtagits inom avrinningsområdet för att minska näringsbelastningen. Det är därför inte önskvärt att utsläppen ökar nämnvärt. Detta ökade utsläpp av totalfosfor medför även en ökad näringstransport till Östersjön. Utsläppsnivåerna av totalfosfor bör därför ligga på en så låg nivå som möjligt. Länsstyrelsen reviderar dock sitt tidigare yrkande och kan tillåta ett utsläppsvillkor för totalfosfor på maximalt 0,003 kg/ton producerat papper.

Utsläpp till vatten - totalkväve

Bolaget har även reviderat sitt tidigare yrkade utsläppsvillkor för totalkväve till 0,05 kg/ton producerat papper. Även detta utsläppsvillkor ger betydligt högre maximalt teoretiska utsläppsmängder än vad som är angivet i bolagets MKB. 0,05 kg/ton ger ett maximalt utsläpp på 1750 kg/år jämfört 612 kg/år som angivits i MKB:n. Ökade kväveutsläpp medför en ökad kvävebelastning på Östersjön. Länsstyrelsen reviderar

dock sitt tidigare yrkande och kan tillåta ett utsläppsvillkor för totalkväve på maximalt 0,04 kg/ton producerat papper

Länsstyrelsen yrkar därför att mark- och miljödomstolen fastställer utsläppsvillkoret för totalfosfor till 0,003 kg per ton producerat papper och att utsläppsvillkoret för totalkväve fastställs till 0,04 kg per ton producerat papper.

Utsläpp till vatten från reningsverket får som årsmedelvärde och begränsningsvärde inte överskrida följande värden:

Parameter Årsmedelvärde (kg/t)

COD 1,5

SÄ 0,35

Tot-N 0,04

Tot-P 0,003

Bolaget har föreslagit att frågan om dagvattnets föroreningsinnehåll och behov av eventuell uppsamling och rening utreds under en provotid på minst ett år. Bolaget har även föreslagit ett utredningsvillkor som ska gälla under provotiden.

Länsstyrelsen har inget att erinra mot det.

Villkor angående utfasning av kemikalier

Länsstyrelsen yrkar på att följande villkor fastställs, vilket bolaget har i sitt nuvarande tillstånd (villkor 11):

Bolaget ska i den årliga miljörapporten redovisa vilka överväganden som ligger bakom beslut att införa nya processkemikalier och byta ut tidigare använda processkemikalier mot nya. Vidare ska bolaget redovisa vilka riskminskningssåtgärder som vidtagits under året i syfte att fasa ut förekommande särskilt farliga ämnen (bilaga 17 i Reach-förordningen) samt prioriterade ämnen enligt vattendirektivet, miljömålet Giftfri miljö och Agenda 2030.

Villkor angående klimatpåverkan

Bolagets verksamhet är beläget inom ett område som är känsligt för klimatförändringar med risk för erosion och översvämningar. Bolaget har redogjort för hur verksamheten kan påverka klimatet genom t.ex. utsläpp av växthusgaser och för hur verksamheten kan komma att påverkas av de effekter som kan uppstå till följd av ett förändrat klimat som t.ex. att delar av verksamheten riskerar att översvämmas vid ett 100-årsflöde som i sin tur kan påverka människor och miljön negativt genom att risken för t.ex. förorenings-spridning ökar. Sverige ska bland annat enligt prop. 2017/2018:228 ha en 50 % effektivare energianvändning år 2030 jämfört med år 2005. Det är rimligt att kräva att bolaget har en handlingsplan som inte bara omfattar transporter för arbetet med att minska sin klimatpåverkan. Bolagets verksamhet

bedrivs på en plats som, enligt bolagets ansökan, kan komma att påverkas av ett förändrat klimat, till exempel genom översvämning. Länsstyrelsen anser därför att ett villkor som reglerar att bolaget har en plan för att minimera risker och skador på miljön vid ett förändrat klimat är skäligt att kräva. Bolaget har beskrivit ett antal möjliga åtgärder både för att minska klimatpåverkan och klimatanpassningsåtgärder, vilket är en bra utgångspunkt i arbetet med handlingsplanen.

Länsstyrelsen yrkar på följande lydelse av ett *villkor angående klimatpåverkan*: Bolaget ska utarbeta en handlingsplan för att minska klimatpåverkan från verksamheten. Planen ska innehålla åtgärder för att minska verksamhetens påverkan på klimatet samt åtgärder för att minska effekterna på verksamheten och därmed störningar på människor och miljön som kan uppstå till följd av ett förändrat klimat. Planen ska ha upprättats och inlämnats till tillsynsmyndigheten för godkännande senast ett (1) år efter det att detta tillstånd vunnit laga kraft eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer. Revidering av planen ska ske minst vart tredje år. Bolaget ska redovisa de åtgärder som vidtagits angående minskad klimatpåverkan och klimatanpassning i den årliga miljörapporteringen.

Länsstyrelsen yrkar att mark- och miljödomstolen, med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken, överlåter åt tillsynsmyndigheten att föreskriva de ytterligare villkor, av mindre betydelse, som kan erfordras avseende åtgärder för att minska klimatpåverkan från verksamheten.

Länsstyrelsen i Kalmar län har i skrivelse anfört bl.a. följande.

Verksamhetsområdet har konstaterats vara förorenat motsvarande riskklass 1 med föroreningar som inte längre används, som PCB och dioxiner. Då föroreningarna finns i anslutning till Emån riskerar de att nu och på sikt påverka Emån i Kalmar län.

I MKB anges att tidigare användning av kemiska ämnen i historisk verksamhet utgör en stor risk för föroreningsspridning till mark, grundvatten och ytvatten och att det i dagsläget inte finns några planer på att sanera någon del av området med anledning av vad som framkommit i MIFO fas 2-undersökningen.

Bolaget behöver ta fram en handlingsplan för arbete med de konstaterat förorenade områdena för att möjliggöra nödvändiga utredningar och avhjälpande åtgärder under pågående drift snarare än att låta frågan vara tills verksamheten läggs ner. Så som villkor 15 (*numrering enligt slutligt yrkande*) är utformat enligt verksamhetsutövarens förslag är inte detta möjligt, varför villkor 15 med fördel kan omarbetas. Men förutom att justera villkor 15 anser Länsstyrelsen att det bör tydliggöras vilka

saneringsåtgärder som eventuellt kan behöva ske inom ramen för denna tillståndsprovning (med avseende på eventuell byggnation eller schaktning) och vilka delar som man kan jobba med i samarbete med tillsynsmyndigheten.

Miljö och byggnadsnämnden i Vimmerby och Hultsfreds kommuner anser att det bör framgå av beslut i ärendet att vid markarbeten som utförs med anledning av den verksamhetsförändring som tillståndsprövas ska avhjälpande åtgärder gällande befintliga markföroreningar vidtas. Det konstateras att den yta man avser att iordningställa som flisterminal m.m. inte tidigare undersökts av företaget exempelvis i samband med utförd översiktlig markundersökning (MIFO-undersökning fas 2). För att säkerställa att inte blandkontaminering riskeras i samband med den ändrade markanvändningen bör aktuell mark undersökas och eventuellt åtgärdas innan ytan iordningställs. Villkorsförslag 3 bör även justeras så att utsläpp av dag- och lakvattnen från lagrade avfall och bränslen inte får ske till befintligt dagvattennät som mynnar i Lillån/Emån, eller till mark.

Miljö- och byggnämnden i Vetlanda kommun anför bl.a. följande. Med tanke på att verksamhetsområdet är förorenat motsvarande riskklass 1 så anser miljö- och byggnämnden att villkor i tillståndet, om möjligt, bör formuleras på ett sådant sätt att en handlingsplan för utredningar och åtgärder ska tas fram inom en rimlig tid. Miljö- och byggnämnden vidhåller att villkor i tillståndet, om möjligt, bör formuleras på ett sådant sätt att en handlingsplan för utredningar och åtgärder ska tas fram inom en rimlig tid. Då avseende de historiska föroreningar som de ansvarar för innan statusrapporten upprättades.

Ytterligare motiv till detta är att efter genomförd utredning MIFO fas 2 har länsstyrelsen i sitt utlåtande 2016 bedömt att det är motiverat att ytterligare undersökningar /utredningar genomförs på grund av de ämnen som påträffats farlighet samt att spridningsförutsättningarna för dessa är så stora. Nämnden anser också att ett krav på att bolaget självt tar fram en handlingsplan ger bolaget möjlighet att planera in ytterligare utredningar och åtgärder så att det passar med pågående drift (fysiskt och ekonomiskt).

SÖKANDENS BEMÖTANDE

Länsstyrelsen

Utsläpp till vatten

Bolaget motsätter sig länsstyrelsens villkorsförslag och vidhåller att det reviderade villkor som bolaget har föreslagit bör föreskrivas.

Bolagets förslag innebär att utsläppen kommer att ligga på den lägre nivån av relevanta BAT-slutsatser, varvid det också ska beaktas att BAT-slutsatser avser normal drift medan villkoret kommer att omfatta all drift.

I tabellen nedan redovisas de senaste fem helårens utsläpp av totalfosfor och totalkväve, som årsmedelvärde i kg/ton producerat papper (villkoret i det nu gällande tillståndet är uttryckt som kg/dygn).

År	Tot-P kg/ton	Tot-N kg/ton
2014	0,0031	0,036
2015	0,0011	0,013
2016	0,0015	0,025
2017	0,0014	0,017
2018	0,0058	0,032

Även med länsstyrelsens justerade villkorsförslag skulle årsmedelvärdet för fosfor ha överskridits år 2014 och 2018 och årsmedelvärdet för totalkväve skulle ha legat nära villkornivån. Om det villkor länsstyrelsen föreslår skulle föreskrivas, skulle Metsäs marginal till straffsanktionerade villkorsöverskridanden vara mycket liten. Ett sådant villkor kan inte anses rättssäkert eller skäligt.

Villkor ska utformas så att verksamhetsutövaren har faktisk och rättslig möjlighet att följa dem och så att de ger rimligt handlingsutrymme innan straffsanktioner inträder, se härvid t.ex. MÖD 2012:21. Tabellen ovan visar att även om halterna de flesta år understiger 0,002 respektive 0,03 kg/ton så förekommer en viss variation, som verksamheten måste ha marginal för. Länsstyrelsen föreslår, vilket Metsä i och för sig uppskattar, att denna marginal/utrymme lämnas genom att bolaget får en viss, av tillsynsmyndigheten beslutad, tid på sig att åtgärda ett värde som överstiger villkornivån. Detta är emellertid inte en lämplig lösning i förevarande fall eftersom det är fråga om årsmedelvärden. Villkoren ska fungera som ett incitament att bedriva verksamheten på ett - efter en skälighetsavvägning - så optimalt sätt som möjligt för miljön. Verksamheten vid Nyboholms bruk bedrivs redan på detta sätt och när förhöjda utsläpp sker under så lång tid eller i sådan omfattning att det ger väsentliga utslag på årsmedelvärdet är det som utgångspunkt fråga om onormala störningar i reningsverkets funktion. Det är då inte fråga om att den ordinarie driften inte är optimerad, utan om händelser som kräver särskilda insatser. Ett exempel är att det under 2018 genomfördes en nödvändig systemtvätt på en pappersmaskin, vilket medförde högre utsläpp. Vid nästa systemtvätt kommer en annan tvättkemikalie

att användas, men villkoren behöver ta höjd för insatsbehov och oförutsedda händelser.

Ett strängare villkor än det som Metsä nu föreslår skulle sammantaget inte leda till en mer miljöoptimerad drift utan endast till att risken för villkorsöverskridanden ökar. Det finns helt enkelt inga ytterligare utsläppsreducerande åtgärder som Metsä skulle kunna vidta i den ordinarie driften. Vidare, eftersom det är fråga om ett årsmedelvärde skulle både åtgärder ta mycket lång tid att bedöma effekten av. Den villkorskonstruktion som Länsstyrelsen föreslår är mindre lämplig även av det skälet.

De halter som Metsä nu föreslår ligger i det lägre spannet av relevanta BAT-slutsatser.¹ Metsä föreslår för totalkväve 0,05 kg/ton medan BAT-AEL är 0,001-0,15. För totalfosfor föreslår Metsä 0,005 kg/ton medan BAT-AEL är 0,003-0,012. Den teknik som används är således bästa möjliga.

Det är inte heller angeläget av miljöskäl att föreskriva strängare villkor. De teoretiska utsläppsmängder som länsstyrelsen hänvisar till förutsätter att utsläppen konstant kommer att tangera villkorsvärdet, vilket inte kommer att ske i praktiken. Länsstyrelsens jämförelse mellan nuvarande faktiska utsläpp och de teoretiska maximala utsläppen med bolagets villkorsförslag är därmed inte relevant. Det kan dock konstateras att även om den teoretiska maximala utsläppsmängden per år skulle släppas ut, så skulle detta inte medföra någon påverkan på statusen i Emån. Miljönyttan av att föreskriva strängare villkor än de av bolaget föreslagna är alltså mycket begränsad.

Bedömningen i ansökningshandlingarna av påverkan på vatten baseras på en uppskalning av 2017 års utsläpp till nu ansökta produktionsnivåer. Metsä anser att detta ger en realistisk bild av konsekvenserna av den ansökta verksamheten. För tydlighets skull har Metsä dock bett WSP bedöma hur konsekvensanalysen, inklusive Natura 2000 och miljökvalitetsnormer, påverkas av att istället baseras på de föreslagna villkoren. I sammanhanget bör noteras att villkorsförslagen innebär lägre utsläpp än nollalternativet (dvs. villkoren i befintligt tillstånd).

WSP:s bedömning är att även om utsläppen uppgår till nu föreslagna villkorsnivåer kommer inte de näringsämnen som släpps ut från bolagets verksamhet på ett avgörande sätt kunna påverka vattenkvaliteten i Emån. Den av Länsstyrelsen redovisade beräkningen av transporten av totalfosfor och totalkväve i Emån vid Kungsbron strax nedströms Nyboholms bruk baseras på 2017 års utsläpp. Som framgår av Tabell 1 ovan var 2017 ett utsläppsmässigt gynnsamt år. Baserat på de nu föreslagna värdena kommer utsläppet av fosfor och kväve maximalt att uppgå till 175 kg re-

spektive 1 750 kg per år. Ingen kvalitetsfaktor riskerar att försämrans vid dessa utsläpp eller av utsläppen av COD eller suspenderat material i föreslagna halter och mängder. Inte heller finns det risk för betydande påverkan på Natura 2000-området. Miljönyttan av att föreskriva strängare villkor än de som Metsä nu föreslår är sammantaget mycket begränsad. Vid en sammantagen bedömning anser Metsä att de villkor avseende utsläpp till vatten som bolaget nu föreslår är skäliga.

Utbyte av processkemikalier

Länsstyrelsen föreslår att det villkor som idag utgör villkor 11 i verksamhetens tillstånd och som avser redovisning av överväganden bakom införande av nya processkemikalier m.m., ska föreskrivas även i det nu sökta tillståndet. Metsä anser inte att villkoret fyller någon funktion i det avseendet att det påverkar eller driver bolagets arbete med kemikaliesubstitution. Samtidigt ger villkoret utrymme för långtgående tolkning. Metsä kan årligen behöva författa omfattande utredningar och motiveringar avseende varje enskilt byte av processkemikalie, utan att detta ger någon miljönytta. Varje år byts flera kemikalier ut. Det sker framförallt av processtekniska skäl, men även med anledning av de regler som följer av bl.a. REACH-förordningen. För att säkerställa en god kemikaliehantering inom verksamheten och minska riskerna för olägenheter för människors hälsa och miljön har Metsä en rad rutiner och instruktioner. Alla kemikalier kontrolleras mot den s.k. Kandidatförteckningen (enligt artikel 57-59 i REACH-förordningen), SIN-listan, förenlighet med Svanen-märkning, Astma- och allergiförbundets regler, Sevesoklassning, huruvida de uppfyller de övriga kraven i REACH-förordningen samt om kemikalierna är godkända för kontakt med livsmedel. Kemikalier som inte lever upp till de krav som följer av dessa regler, förteckningar och miljömärkningar används inte i produktionen. Byte till kemikalier som getts farokoderna H300, H310, H314, H317, H318, H330, H340, H350, H360, H361 och H362 tillåts inte i verksamheten (dessa koder avser t.ex. akut toxiska, frätande eller cancerogena ämnen). Alla kemikalier riskbedöms. Det nu beskrivna arbetet innebär att kemikalier efter hand byts ut mot mindre farliga alternativ när sådana dyker upp.

Bolaget arbetar sammantaget aktivt med kemikaliehantering och har ett väl fungerande system för detta. Bolaget vidhåller därför att det inte finns behov av något sådant villkor och uppfattar inte heller att det är praxis att liknande villkor föreskrivs. Det av länsstyrelsen föreslagna villkorets relevans över tid kan också ifrågasättas genom att det hänvisar till regler och mål som kan komma att ersättas eller ändras.

Villkor angående klimatpåverkan

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor med innebörd att Metsä ska utarbeta en handlingsplan för att minska dels verksamhetens påverkan på klimatet, dels klimatförändringars påverkan på verksamheten. Vidare föreslår Länsstyrelsen att tillsynsmyndigheten ska bemyndigas att föreskriva de ytterligare villkor som kan erfordras

avseende åtgärder för att minska klimatpåverkan från verksamheten. Metsä motsätter sig det föreslagna villkoret och bemyndigandet.

Metsäs komplettering, bilaga K4 till aktbil. 14, innehåller en kompletterande bedömning av verksamhetens påverkan på klimatet. Verksamhetens påverkan består av direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser. Utsläppen kommer bland annat från förbränning av biomassa och fossila bränslen. De indirekta klimateffekterna uppstår vid produktion av kemikalier, förbrukningsmaterial och inventarier samt vid produktion av el och vid avverkning av skogsråvara till råvaror eller bränsle. Metsä har offensiva mål för hållbarhet och minskad klimatpåverkan. Bolaget ställer krav vid inköp av bl.a. råvaror, produkter och transporter av varor och produkter. Vidare strävar bolaget efter att effektivisera produktionsprocesser genom minskad användning av råvaror och el per producerat ton papper. Metsäkoncernen har som mål att öka mängden kol som lagras i skogen och i bolagets produkter. Mängden kol i skogen ska öka med 30 procent mellan 2018 och 2030 genom att arean som sköts av Metsäs skogsförvaltning ska öka. Metsä har även som mål att produktionen ska vara fossilfri år 2030. I tillägg till dessa interna mål drivs arbetet mot en fossilfri skogsnäring inom branschorganisationen Skogsindustrierna. I mars 2018 publicerade Skogsindustrierna *Färdplan för fossilfri konkurrenskraft i skogsnäringen*.

Sammantaget hanteras frågor om hållbarhet och klimatpåverkan redan idag på ett lämpligt sätt och det saknas därför skäl att i miljötillståndet föreskriva att ytterligare en handlingsplan ska upprättas.

Metsä omfattas vidare av EU:s system för handel med utsläppsrätter, vilket innebär att tillståndet enligt miljöbalken inte ska innehålla villkor som syftar till att begränsa utsläppen av koldioxid (eller dikväveoxid och perfluorkolväten), 24 kap. 20 § miljöbalken.

När det gäller Länsstyrelsens förslag till delegering anför Metsä följande. Av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken framgår att mark- och miljödomstolen får överlåta åt en tillsynsmyndighet att besluta om villkor av mindre betydelse. Av förarbeten följer att med villkor av mindre betydelse avses sådana villkor som inte har någon självständig betydelse för tillåtligheten av verksamheten.

Den av Länsstyrelsen föreslagna delegationen skulle ge tillsynsmyndigheten rätt att besluta om ytterligare åtgärder, inte enbart deras närmare utformning. Som redovisats ovan beror verksamhetens klimatpåverkan på faktorer som är själva kärnan i verksamheten, såsom utformning av produktionsprocesser och val av råvaror och bränslen. Klimatpåverkan kan inte på något sätt särskiljas från den övriga verksamheten utan delegationen skulle ge tillsynsmyndigheten beslutanderätt över i princip alla delar av verksamheten, i avseenden som inte går att förutse. Därtill är det fråga

om faktorer som direkt påverkar egenskaper och kvalitet hos de produkter som tillverkas, bolagets konkurrenskraft och de grundläggande förutsättningarna för Metsä att bedriva sin verksamhet. Sammantaget saknas det laga grund för den föreslagna delegationen och den vore också mycket olämplig.

Av Bilaga K4 till aktbil. 14 (Metsäs kompletteringsskrift) framgår att temperatur- och nederbördsförändringar som orsakas av den globala uppvärmningen medför effekter och konsekvenser som utgör ett hot för verksamheten. Utredningen har särskilt identifierat översvänningsrisker, risk för vattenbrist och råvarubrist samt föroreningsspridning som klimathot för verksamheten. Det är fråga om långsiktiga bedömningar och hypotetiska riskökningar som kan komma att inträffa på decenniers sikt.

Verksamheten vid Nyboholms bruk kommer inte att drabbas mer än någon annan del av samhället av klimatförändringarna, dvs. det finns inga omständigheter som gör att Nyboholms bruk behöver anpassas i ovanligt stor utsträckning eller i ovanligt god tid. De flesta av de åtgärder som föreslås i bilaga K4 är redan en del av den löpande verksamheten (effektivisering och recirkulering av råvaror (inklusive byte av kompressor för recirkulering av processvatten), och utbildning av personal i riskhändelser) eller regleras av annan lagstiftning eller på annat sätt i miljötillstånd (lagring av bränsle, avfall och kemikalier). Vad gäller det kvarvarande åtgärdsförslaget åtgärder för att minska översvänningsrisk - vidtas rimliga sådana när ett behov identifieras. En översvämning kan orsaka stora materiella skador och kostnader, och att säkerställa ett betryggande översvämningsskydd är en självklarhet i alla industriverksamheter. Det är också en fråga om att erhålla försäkring till rimliga villkor. Metsä anser dock inte att det finns skäl att hantera åtgärder mot översvämning inom ramen för miljötillståndet. Det är inte fråga om någon överhängande risk eller om en risk som under överskådlig tid kommer att öka i någon väsentlig grad.

Frågor om hållbarhet och klimatpåverkan hanteras redan idag på ett lämpligt sätt i verksamheten och det saknas skäl att i miljötillståndet föreskriva att ytterligare en handlingsplan ska upprättas. Vidare kommer verksamheten vid Nyboholms bruk inte att drabbas mer än någon annan del av samhället av klimatförändringarna, dvs. det finns inga omständigheter som gör att Nyboholms bruk behöver anpassas i ovanligt stor utsträckning eller i ovanligt god tid. Bolaget vidhåller att det saknas skäl att föreskriva villkor om klimatpåverkan.

Delegation till tillsynsmyndigheten

Bolaget motsätter sig fortsatt att en delegation ska föreskrivas. Det tillägg som Länsstyrelsen har föreslagit förändrar inte bolagets inställning eftersom det fortfarande är oklart vad som ska anses vara villkor av mindre betydelse. Den föreslagna

delegationen är varken förutsebar eller rättssäker. Metsä vidhåller att det saknas laglig grund för en sådan delegation och att den inte är lämplig att föreskriva.

Miljö- och byggnämnden i Vetlanda kommun

Föreningssituationen på området är väl utredd, bland annat genom upprättandet av den statusrapport som bifogats tillståndsansökan. Metsä anser att bolagets villkorsförslag 16 är tillräckligt för att säkerställa att föreningar omhändertas på ett lämpligt sätt när verksamheten upphör. I den mån det finns behov av utredningar och åtgärder under löpande drift anser Metsä att detta enklast hanteras genom de verktyg som tillsynsmyndigheten har att tillgå genom 2, 10 och 26 kap. miljöbalken. Inom ramen för det nu ansökta tillståndet planeras inga anläggningsarbeten, varför något specifikt villkor kopplat till detta inte är nödvändigt.

Miljö- och byggnadsnämnden i Hultsfreds och Vimmerby kommuner

Bolaget vidhåller att ett strängare villkor än det som bolaget nu föreslår inte skulle leda till en mer miljöoptimerad drift utan endast till att risken för villkorsöverskridanden ökar. Det finns helt enkelt inte några ytterligare utsläppsreducerande åtgärder som bolaget skulle kunna vidta i den ordinarie driften. Även om utsläppen uppgår till nu föreslagna villkorsnivåer kommer inte de näringsämnen som släpps ut från bolagets verksamhet på ett avgörande sätt kunna påverka vattenkvaliteten i Emån. Ingen kvalitetsfaktor riskerar att försämrans vid dessa utsläpp. Inte heller finns det risk för betydande påverkan på Natura 2000-området. Liksom angetts ovan är miljönyttan av att föreskriva strängare villkor än de som bolaget nu föreslår ytterst begränsad. Bolaget anser att de av bolaget föreslagna nivåerna avseende utsläpp till vatten är rimliga och kan föreskrivas.

Bolaget motsätter sig det föreslagna tillägget till villkor 3. Flisterminalen har nu uppförts i enlighet med en anmälan till tillsynsmyndigheten. Villkor 2 som bolaget tidigare föreslagit, om att bolaget ska anmäla till tillsynsmyndigheten när byggnationen av flisterminalen påbörjas, behöver därmed inte längre föreskrivas (vilket innebär att förslaget till villkor 3 nu blir villkor 2 i bifogad konsoliderad förteckning över villkorsförslagen). Historiken över området där flisterminalen är belägen har undersökts inom ramen för statusrapporten. Undersökningen har visat att det även tidigare har funnits en flisterminal där. Det har inte förekommit någon returpappershantering eller kemikaliehantering i området. Det finns alltså ingen sådan risk för "blandkontaminering" som nämnden påtalar. Markytan på platsen är hårdgjord och det finns ingen dagvattenbrunn i anslutning till flisterminalen. Vatten från ytan avrinner till gräsyta runtomkring och bolaget anser att detta får anses acceptabelt ur miljösynpunkt.

Därutöver finns en liten yta vid reningsverket där urvattnat slam, som är ett bränsle till fastbränslepannan, faller från transportbandet. Från den ytan samlas allt vatten

upp och leds tillbaka till reningsverket. Bolaget planerar att bygga ett tak över ytan för att minska mängden dagvatten som behöver tas om hand.

Bolaget anser inte att det finns behov av särskild villkorsreglering i dessa avseenden.

DOMSKÄL

Målet har efter parternas hörande avgjorts utan huvudförhandling.

Slutlig miljöbedömning och tillåtlighet

Mark- och miljödomstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken. Därmed kan den specifika miljöbedömningen slutföras.

Det kan konstateras lokaliseringen sedan tidigare befunnits lämplig och tillåtlig.

Den nu sökta utökningen av produktionen av mjukpapper innebär de facto en minskning av den totala produktionen eftersom tillverkningen av papper från returfiber upphör helt. Ökningen av mjukpappersproduktionen sker inom ramen för den befintliga processen genom effektiviseringar och justeringar av begränsande processteg och tar ingen ytterligare mark i anspråk. Det går vidare att föreskriva sådana skäligen försiktighetsmått att det inte uppstår olägenhet av väsentlig betydelse.

I fråga om påverkan på miljö kvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap. miljöbalken anser mark- och miljödomstolen att sökanden har visat att utsläppen av eutrofierande ämnen till vattenförekomsten Emån: Pauliströmsån-Gnyltån kommer att minska i förhållande till gällande tillstånd och att någon kvalitetsfaktor inte riskerar att försämrans. Ett tillstånd till verksamheten kommer inte heller att äventyra möjligheten att nå god ekologisk status i berörda vattenförekomster.

Mark- och miljödomstolen anser därför att den sökta verksamhetens lokalisering och utformning uppfyller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Verksamheten är således tillåtlig och tillstånd ska därför lämnas.

Villkor

Mark- och miljödomstolen anser att villkor huvudsakligen bör föreskrivas med utgångspunkt från vad sökanden och myndigheterna yrkat och slutligen medgett. I de delar enighet föreligger anser domstolen att det inte finns skäl att göra annan bedömning i sak.

Vad gäller nivån på begränsningsvärdena för utsläppet av processavloppsvatten gör domstolen följande bedömning. Länsstyrelsen har yrkat något strängare årsmedelvärden för utsläppen av kväve och fosfor än vad bolaget slutligen har yrkat. Mot bakgrund av att viss marginal kan behövas till ett straffsanktionerat begränsningsvärde samt att de av bolaget föreslagna begränsningsvärdena uppfyller BAT och de inte strider mot miljö kvalitetsnormerna för vatten anser mark- och miljödomstolen att bolagets slutliga villkorsförslag kan godtas.

Vad gäller villkoret för buller från verksamheten anser mark- och miljödomstolen trots parternas gemensamma inställning att det saknas skäl att frångå gällande praxis om utformning av bullervillkor. Den riktvärdesliknande konstruktionen i bolagets förslag bör därför inte komma ifråga. Villkoret ska därför utformas på sätt som framgår av domslutet.

I fråga om villkor om redovisning av processkemikalier gör domstolen följande bedömning. Då verksamheten utgör en processindustri med betydande kemikalieanvändning som dessutom ligger strax under Sevesonivå och med hänsyn taget till de höga naturvärdena i recipienten anser mark- och miljödomstolen att det är ett rimligt krav att bolaget i den årliga miljörapporten särskilt redovisar vilka byten av processkemikalier som gjorts och skälen för detta samt övriga riksminskningåtgärder rörande kemikalier. De farhågor bolaget ger uttryck för synes inte ha besannats hittills. Med bolagets beskrivning av sitt kemikaliearbete bör det inte föreligga några svårigheter för bolaget att uppfylla villkoret. Då det dessutom är ett gällande villkor som även föreskrivs för andra liknande verksamheter anser mark- och miljödomstolen att länsstyrelsens yrkande ska bifallas.

När det gäller länsstyrelsens yrkande om villkor angående klimatpåverkan och klimatanpassningsåtgärder anser domstolen att det är allt för oprecist och i allt väsentligt vad gäller klimatpåverkan rör frågor som direkt inverkar på verksamhetens kärnprocesser vilka länsstyrelsen i sig har tillstyrkt och ansett tillåtliga. Mark- och miljödomstolen instämmer härvidlag i bolagets bedömning. Något sådant villkor eller delegation bör inte föreskrivas. Inte heller vad gäller klimatanpassningsåtgärder bör det föreskrivas ytterligare villkor utöver vad som får anses omfattas av det allmänna villkoret och bolagets förslag till villkor 10 om riskanalyser vilket domstolen ovan har godtagit.

I fråga om villkor för förorenad mark gör domstolen följande bedömning. Vid prövningen har tillståndsmyndigheten att bedöma om den sökta verksamheten dels bidrar till ytterligare förorening av mark- och vattenområden, dels om verksamheten genom anläggningsåtgärder kan bidra till att sprida befintliga föroreningar eller försvåra en framtida sanering. Om så inte är fallet kan tillståndsmyndigheten inte lagligen kräva att en sanering av ”gamla synder” ska ske för att ett nytt tillstånd ska få tas i anspråk. De befintliga föroreningarna har beskrivits i en statusrapport. Verksamhetsutövarens ansvar för dessa följer av 2 och 10 kap. miljöbalken. Ett tillstånd inskränker inte detta ansvar. Då några anläggningsarbeten som kan bidra till att sprida en förorening eller försvåra en framtida sanering inte är aktuella anser mark- och miljödomstolen att någon ytterligare reglering utöver vad bolaget yrkat inte bör föreskrivas.

Uppskjutna frågor

I fråga om villkor för hanteringen av dagvatten delar domstolen parternas bedömningar om att frågan bör sättas på provotid i huvudsak i enlighet med sökandens förslag. Provotiden ska räknas från det att domen vunnit laga kraft.

Delegerade frågor

Mark- och miljödomstolen anser att då frågan om kontrollen av verksamheten enligt 22 kap. 25 § första stycket miljöbalken ska regleras i en tillståndsdom, bör tillsynsmyndigheten bemyndigas att meddela de närmare villkor och föreskrifter som kan behövas för kontrollen av verksamheten.

Igångsättningstid

Den utökade produktionen av mjukpapper bör ha satts igång senast inom 3 år från det att denna dom vunnit laga kraft.

Ianspråktagande

Det bör framgå av domen att tidigare meddelade tillstånd upphör att gälla när denna dom tas i anspråk samt att bolaget åläggs att informera mark- och miljödomstolen och tillsynsmyndigheten när så sker.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-01)

Överklagande senast den 6 juli 2020.

Peter Ardö

Carl-Philip Jönsson

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Carl-Philip Jönsson samt de särskilda ledamöterna Robert Rosenqvist och Anders Wetterling.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.